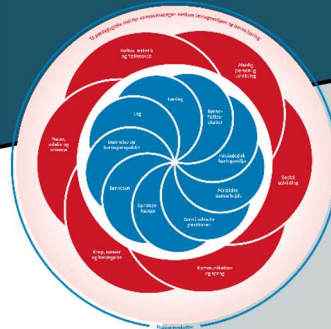

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN HØRNING DAGTILBUD 2021/2022

Børnehuset Elmehøjen

INDHOLD

Introduktion til skabelonen for den styrkede pædagogiske læreplan	2
Fælles for Hørning Dagtilbud	4
Vision og værdier samt pædagogiske tilgange.....	4
Det pædagogiske grundlag – fælles pejlemærker i dagtilbuddet.....	5
Børnesyn.....	6
Dannelse og børneperspektiv	6
Leg og børnefællesskaber	7
Læring og det pædagogiske læringsmiljø	8
Samarbejde med forældre om børns læring	8
Børn i udsatte positioner	9
Et pædagogisk læringsmiljø, der understøtter overgange i barnets liv	9
Lokalt for den enkelte afdeling	11
Præsentation af afdelingen	11
Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	13
Samarbejde med forældre om børns læring	15
Børn i udsatte positioner	17
Et pædagogisk læringsmiljø, der understøtter overgange i barnets liv	19
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	21
Inddragelse af lokalsamfundet	21
Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.....	23
De seks læreplanstemaer.....	25
Alsidig personlig udvikling	26
Social udvikling.....	28
Kommunikation og sprog.....	30
Krop, sanser og bevægelse	32
Natur, udeliv og science.....	34
Kultur, æstetik og fællesskab	36
Evalueringskultur	38

INTRODUKTION TIL SKABELONEN FOR DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Læreplaner skal danne grundlag for det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud i Danmark. Denne skabelon er en støtte til at udarbejde dagtilbuddets udgaver af den pædagogiske læreplan. Skabelonen følger de nationale krav til den skriftlige læreplan.

Den skriftlige pædagogiske læreplan tager udgangspunkt i de grundlæggende elementer i det *fælles pædagogiske grundlag*. Det skal være en kortfattet, præcis og retningsgivende beskrivelse af hvordan I, i jeres daglige pædagogiske praksis, tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og de 12 retningsgivende mål, der er lovgivningsmæssig fastsat indenfor de seks læreplanstemaer. Jeres beskrivelser består af korte retningsgivende refleksioner og praksiseksempler.

Læsevejledning:

Skabelonen er inddelt i de 2 hovedafsnit – *"Fælles for Hørning Dagtilbud"* og *"Lokalt for den enkelte afdeling"*.

Hovedafsnittet *"Fælles for Hørning Dagtilbud"* indeholder en beskrivelse af dagtilbuddets fælles vision, værdier og pædagogiske tilgange samt en fremstilling af dagtilbuddets fælles pejlemærker for det pædagogiske grundlag. Her er de 9 elementer, der fremgår i lovgivningen, reduceret til 7 elementer. Elementerne "Leg" og "Børnefællesskaber" er sammentænkt i elementet "Leg og børnefællesskaber", mens "Læring" og "Pædagogisk læringsmiljø" er sammentænkt i elementet "Læring og pædagogisk læringsmiljø".

Den resterende del af skabelonen skal udfyldes af den enkelte afdeling. I denne del skal I beskrive, hvordan I vil arbejde med fire af elementerne i det pædagogiske grundlag, øvrige krav til læreplanen samt de seks læreplanstemaer ud fra de i lovgivningen fastsatte mål.

Rigtig god skrivelyst!

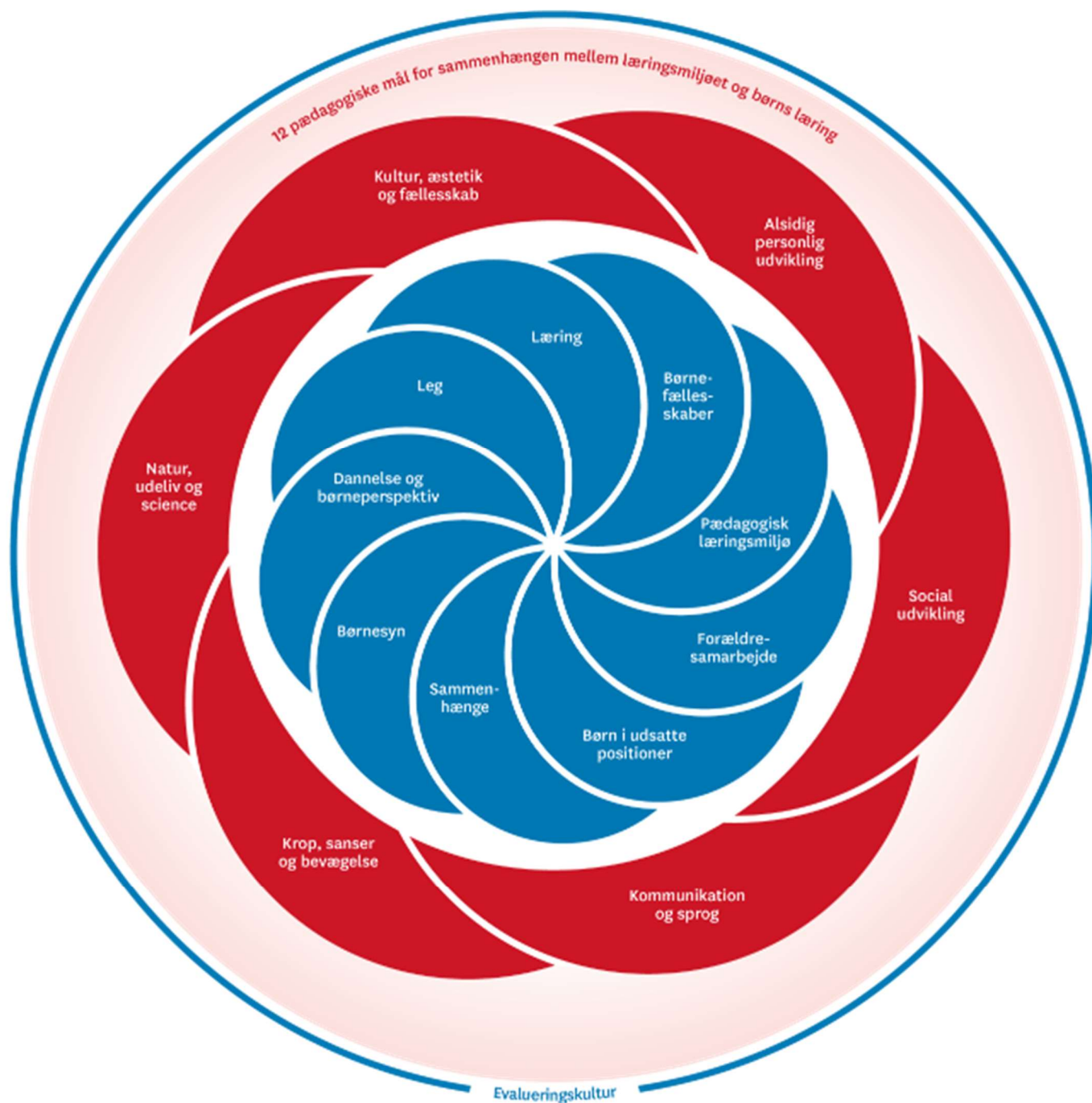

Illustration af de primære indholdselementer i den styrkede pædagogiske læreplan.

FÆLLES FOR HØRNING DAGTILBUD

VISION OG VÆRDIER SAMT PÆDAGOGISKE TILGANGE

”Alle børn og unge i Skanderborg har ret til et godt børne- og ungeliv, hvor børn og unge overvejende har oplevelsen af glæde, tryghed, engagement, begejstring og robusthed i forhold til livets udfordringer” (Skanderborg Kommunes sammenhængende børnepolitik).

I Hørning Dagtilbud arbejder vi ud fra Skanderborg Kommunes vision ”Mennesker møder mennesker” samt kommunens 4 kulturforstærkere:

- Vis tillid
- Skab relationer
- Del ressourcer
- Tænk nyt

Hørning Dagtilbud er også en del af distriktssamarbejdet/lokalsamfundet i Hørning, hvor vi har beskrevet 4 vigtige forudsætninger for børn og unges trivsel:

- Alle voksne har ansvar for børns trivsel
 1. De voksne samarbejder
 2. De voksne har pligt og ret til at blande sig
- Alle børn skal have en voksen de har tillid til
 - ✓ De voksne stiller sig til rådighed
 - ✓ De voksne inddrager børnene i aktiviteter
 - ✓ De voksne er gode rollemodeller
- Alle forældre skal vide, hvordan de kan og skal bidrage
 - Foreninger og institutioner kommunikerer tydeligt deres værdier og holdninger
 - Foreninger og institutioner udtrykker deres forventninger til forældrene
- Alle børn skal opleve at have en ven
 1. De voksne skaber rammer, som styrker trivslen og muliggør dannelsen af venskaber

I Skanderborg Kommune arbejder vi i alle dagtilbud med "At lære at lære". Det er en specifik tilgang, som har fokus på at understøtte barnets muligheder for at udvikle sine kompetencer og lykkedes i at øve sig, frem for at nå et konkret mål.

I Hørning Dagtilbud betyder det, at vores pædagogiske praksis bygger på en ressourceorienteret og relationel tilgang, hvor relationerne er med til at skabe udvikling og sikre barnets trivsel, udvikling, dannelse og læring.

Dette gøres blandt andet med fokus på processen frem for målet – Vi italesætter og visualiserer de udviklings- og læringsprocesser, som barnet indgår i. Vi øver os!

For at lære mest muligt må børnene have et udviklende tanke sæt, (Growth mindset), der giver dem mod til at træde ud af deres komfortzone for at lære og troen på, at de kan blive dygtigere ved at gøre en indsats.

Vi har fokus på at understøtte barnets muligheder for at udvikle sine kompetencer og lykkedes i at øve sig. Ved at fokusere på barnets fremskridt frem for et konkret resultat, får børnene lyst og mod til at lære, da de kan se, at de rykker sig ved at øve. Gennem barnets leg og aktiviteter hjælper vi med at besvare spørgsmålene: Hvad vil jeg opnå? Hvordan klarer jeg mig indtil videre? Hvad er mit næste skridt?

DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG – FÆLLES PEJLEMÆRKER I DAGTILBUDET

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag. (...) Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark" (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold)

I de efterfølgende afsnit beskrives de 7 fælles pejlemærker, der danner udgangspunkt for det pædagogiske grundlag i Hørning Dagtilbud.

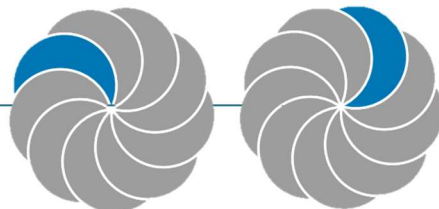

1. Det pædagogiske personales opgave er at møde barnet, så det føler sig set, hørt og forstået og dermed lærer at forstå sig selv og sin omverden.
2. Det pædagogiske personales opgave er at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn oplever samhørighed og medbestemmelse.
3. Det pædagogiske personale skal skabe et pædagogisk læringsmiljø, der tager udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone og hvor både den børne- og vokseninitierede leg er de grundlæggende elementer i vores pædagogiske praksis.

1. Det pædagogiske personale skal gennem demokrati og fællesskab skabe rum og plads til børnenes selvforståelse, forskelligheder samt forståelse af sociale normer.
2. Det pædagogiske personales rolle er at være nysgerrige på barnets perspektiver. Vi inviterer barnet til at være aktivt deltagende og medbestemmende i forhold til at skabe egen læring.
3. Det pædagogiske personale tager udgangspunkt i den gode fortælling om barnet, hvilket bidrager til barnets måde at begribe og handle på i relation til andre.

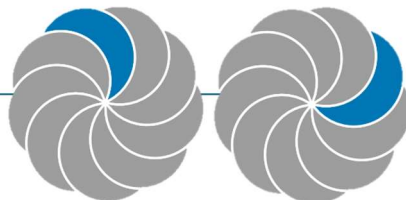
LEG OG BØRNEFÆLLESSKABER

1. Det pædagogiske personale skal skabe et nysgerrigt og alsidigt læringsmiljø, hvor der er fokus på legen som noget, der opstår, udvikler og bevæger sig imellem børn.
2. Det pædagogiske personale skaber mulighed for børnenes dannelse af relationer med udgangspunkt i det enkelte barns ressourcer og udfordringer.
3. Det pædagogiske personales rolle er at præsentere børnene for forskellige deltagelsesmuligheder i legen, så børnenes egne initiativer og muligheder for at afprøve forskellige positioner imødekommes. Vi skal være opmærksomme på egen positionering (gå foran/ved siden af/bagved).

LÆRING OG DET PÆDAGOGISKE LÆRINGSMILJØ

1. Det er det pædagogiske personales opgave at skabe forudsætningerne for læring gennem tryghed, forudsigelighed og positiv kommunikation.
2. Det pædagogiske personale skal skabe et pædagogisk læringsmiljø med en organisering, hvor vi følger børnenes spor med plads til undren, nysgerrighed og at øve sig.
3. Det pædagogiske personale skal sætte rammer for meningskabende læringsfællesskaber, såvel i de daglige rutiner som i den voksen- og børneinitierede leg.

SAMARBEJDE MED FORÆLDRE OM BØRNS LÆRING

1. Det pædagogiske personale skal med udgangspunkt i det enkelte barns læring tilgå forældresamarbejdet ud fra en anerkendelse af familiens værdier, normer og kultur.
2. Det pædagogiske personales opgave er at skabe trygge og tillidsfulde rammer, som bygger på en realistisk forventningsafstemning mellem hjem og dagtilbud.
3. Det pædagogiske personales opgave er at tydeliggøre faglighed og hensigter, så der skabes sammenhæng og kontinuitet mellem hjem og dagtilbud.

BØRN I UDSATTE POSITIONER

1. Det er det pædagogiske personales opgave, gennem struktur og forudsigelighed, at skabe trygge og inkluderende læringsmiljøer, hvor børnenes ressourcer og kompetencer er i centrum.
2. Det pædagogiske personale skal være bevidste om deres positionering (gå foran, bagved eller ved siden af), i samspillet med børnene.
3. Det pædagogiske personale skal sikre et tæt samarbejde med forældrene og de tværfaglige samarbejdspartnere for at få et helhedsorienteret perspektiv på barnets udviklingspotentialer.

ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ, DER UNDERSTØTTER OVERGANGE I BARNETS LIV

1. Det er det pædagogiske personales opgave at skabe et læringsmiljø, hvor positive relationer og fællesskaber danner rammen og forudsætningen for den trygge overgang.
2. Det er det pædagogiske personales opgave at skabe en tryk overgang, som understøtter børnenes mod på nye udfordringer, vedholdenhed og nysgerrighed.
3. Det pædagogiske personale skal gennem vidensdeling og samarbejde med familien skabe forudsigelighed og genkendelighed til overgangene i barnets liv.

LOKALT FOR DEN ENKELTE AFDELING

PRÆSENTATION AF AFDELINGEN

Her præsenteres den enkelte afdeling. Hvad er særligt for afdelingen? Afdelingens stamoplysninger, beliggenhed, fysiske rammer, pædagogiske profil, børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger m.m.

Præsentation af huset

Pædagogiske kerneværdi: Ingen kan alt – sammen kan vi meget!

"Når man indgår i en relation, står man altid med et lille stykke af den andens liv i hænderne".

Elmehøjen åbnede i februar 2019 og er normeret til 26 vuggestuebørn fordelt på Grønærtstuen og Bønnestuen + 66 børnehavebørn fordelt på Blommestuen, Jordbærstuen, Kirsebærstuen og storbørnsgruppen Blåbærrene.

Selve huset er indrettet med et stort åbent fællesrum og det åbne køkken som huset centrum. Der er et stort motorikrum i tilknytning til fællesrummet, med flexibel glasåbning så lyset strømmer igennem. Huset er omgivet af 3 store legepladser, som fortsat er under udvikling. De er indrettet med varieret terræn, aktivitetsstativer både til store og små, bålhytter og et mindre "skov"område.

Personalesammensætningen har en meget høj andel af pædagogfagligt uddannet personale. I det åbne køkken fremstilles vores fulkostordning af køkkenfagligt personale, og derforuden er der tilknyttet dagtilbuddets serviceteknikere. Elmehøjen er praktik-institution, hvilket betyder at vi har en pædagogstuderende ansat i huset.

Vi er opdelt i vuggestuegrupper, børnehavegrupper og en storbørnsgruppe, men vi er også et stort fællesskab med ansvar for hinanden. Vi er sammen på kryds og tværs i vores traditioner: julefest, sommerfest, bedsteforældredag, motionsdag, høstuge og fastelavn. Men også i dagligdagen er det vigtigt for os, at børnene er trygge i hele huset – vi besøger hinanden, tager på ture sammen osv.

Præsentation af huset

For de fleste børn tager det lidt tid at blive helt trygge i en ny vuggestue/børnehave, og vi har et pædagogisk fokus på, sammen med forældrene, at skabe den bedste overgang for barnet – ligeså videre til skolen. En tryk start for alle.

Elmehøjens fornemmeste opgave er, at tilrettelægge inkluderende læringsmiljøer for det enkelte barn og grupper af børn, så de trives og udvikler sig. I samarbejde med forældrene ser vi på det hele barn, og på sammenhængen mellem hjem og institution. Vi ønsker et samarbejde, hvor vi gensidigt benytter den viden og muligheder som hhv. forældre og personale besidder. Den pædagogiske praksis i Elmehøjen tager udgangspunkt i en grundlæggende forståelse af, at mennesker er forskellige - alle kan noget, men ingen kan alt. Vi måler ikke på barnets aktuelle kompetencer, men vi ser på, om der sker en udvikling for barnet.

I Elmehøjen møder vi hvert enkelt barn med en åben, nysgerrig og reflekterende tilgang - og uden et fast sæt af forventninger. Vi ser det enkelte barn, som et unikt væsen, og vi tilpasser løbende den pædagogiske indsats i overensstemmelse med den aktuelle børnegrupperes ressourcer og udviklingsmæssige behov.

Personalet er fælles om at løse vores kerneopgave, hvor alle kerneydelser er vigtige. I det professionelle arbejds- og læringsfællesskab, har vi fokus på at være nysgerrige på intentionerne og mulighederne – både børnenes, forældrenes og hinandens.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i dagtilbuddet hele dagen etableres et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Korte retningsgivende refleksion	Eksempler (Inddrag børnenes perspektiv)
<p>I Elmehøjen ser vi på alle delene i vores pædagogiske læringsmiljø fra kl. 6.30 – 17 med lige stor betydning. Den voksne indgår, som et vigtigt element og har en bevidsthed om betydningen af den påvirkning, som vi har på det pædagogiske læringsmiljø.</p> <p>Vi ønsker at skabe en dagligdag for børnene, som har en tydelig forudsigelig dagsrytme, og som justeres til de enkelte aldersgrupper. Vores hverdag veksler imellem rutinesituationer, vokseninitieret aktiviteter og den børneinitierede leg.</p> <p><u>Barnet skal opleve:</u></p> <p>Nærvær, fordi barnet har brug for et modent nervesystem at spejle sig i.</p> <p>Tryghed, fordi det danner udgangspunkt for at være og for at turde.</p> <p>Udfordringer, fordi barnet har brug for at opleve sig selv og egne kompetencer i nye kontekster for at udvikle sig.</p> <p>Smil, fordi den gode grundstemning er afgørende for barnets psykiske tryghed.</p>	<p><u>Læringsmiljø:</u> Barnet skal indgå i en hverdag, hvor den sproglig understøttelse, den fysiske indretning og den psykiske grundstemning er en tydelig pædagogisk indsats.</p> <p><u>Børnenes leg:</u> Børns leg er en intuitiv måde at øve sig i samspil og en måde, hvorpå børnene bearbejder oplevelser og de voksnes verden.</p> <p>Vi skaber plads og rum for denne leg, og har øje på de børn, som har ekstra brug for at lære at lege.</p> <p>De pædagogiske fokuspunkter er, at alle børn oplever at have nogle at lege med – at de altid har en, som vil lege med dem. Fællesskabet er i fokus.</p> <p>Vi skal være meget observerende på, hvornår det enkelte barn har behov for, at vi går foran, hvornår vi går ved siden af, og hvornår vi går bagved.</p>

Korte retningsgivende refleksion	Eksempler (Inddrag børnenes perspektiv)
	<p><u>Planlagte vokseninitierede aktiviteter:</u></p> <p>Personalet planlægger aktiviteter, som understøtter det aktuelle læreplansmål, og som passer til børnegruppens behov og udviklingsniveau.</p> <p>I Elmehøjen er et fokus at voksen-initierede aktiviteter foregår over hele dagen, frem for centreret om formiddagen</p> <p><u>Spontane aktiviteter:</u></p> <p>Vi har øje på børnenes initiativer i interesser, noget de fortæller om, som de har oplevet derhjemme, sæson osv. Det griber vi og går enten bagved, ved siden af eller foran alt efter behov.</p> <p><u>Daglige rutiner:</u></p> <p>Børnene er i forbindelse med måltider med til at: dække rulleborde, dække borde, rydde ud, Derforuden har vi en fælles opgave med at rydde op efter leg, administrere egen garderobe osv.</p> <p>Alle disse rutiner tilpasses barnets udviklingsniveau. Men vi er et stort fælles, og vi har et fælles ansvar.</p> <p>Vi opfordrer forældrene til at lade børnene deltage selv og tage medansvar med deres tøj, deres garderobe, sige hej/farvel osv.</p> <p>Alle kan bidrage og vi føler os vigtige, når vores bidrag er vigtigt.</p>

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p>Forældrene er eksperter på deres eget barn og personalet er eksperter på pædagogik.</p> <p>Samarbejdet mellem forældre og personale er afgørende for barnet trivsel og udvikling, og vi skal være i kontinuerlig dialog. Det har begge parter ansvar for.</p>	<p><u>Hverdag:</u> Dialogen i hverdagen vægtes højt, og hvis det ikke er en mulighed i hente-bringesituationerne, kan både forældre og personale ringe sammen eller skrive sammen i AULA.</p> <p>Børneører skal ikke lytte til voksensnak.</p> <p><u>Arrangementer:</u> I Elmehøjen har vi et meget aktivt forældreaktivitetsudvalg, som hjælper til ved sociale arrangementer, og som selv søsætter forskellige arrangementer over året. Dette for at hjælpe børnenes fællesskaber i deres nærmiljø godt på vej. I Elmehøjen holder vi sommerfest, bedsteforældredag, forældremøde, julefest, forældrekafe/båldag, arbejdsdag. Her inviteres forældrene/bedsteforældrene ind hen over året.</p>

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
Skriv videre her	<p><u>Samtaler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Inden barnet starter i Elmehøjen tilbydes der et hjemmebesøg fra et af personalet på gruppen. • Når barnet har gået i Elmehøjen/på ny gruppe i 3-6 måneder, tilbydes en trivselssamtale med et af personalet fra gruppen. Dog ikke i storbørnsgruppen. • Ved overgangen fra vuggestue til børnehave tilbydes der en overleveringssamtale med deltagelse af personale fra begge steder. • Inden skolestart (februar/marts) tilbydes der en før-skolesamtale med et af personalet fra storbørnsgruppen.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så deres trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, udvikling og dannelse fremmes?

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p>Et barn i en udsat position er et barn der er i risiko for at stå udenfor fællesskabet i en kortere eller længere periode.</p> <p>Et barn er i en udsat position, hvis omstændigheder gør, at barnet ikke har de kontekstuelle eller indre ressourcer til at begå sig på lige fod med andre.</p> <p>Barnet er ikke nødvendigvis født ind i den udsatte position. Der kan opstå kriser/sorg, som bringer barnet i en udsat position i en periode.</p> <p>Barnet, som befinder sig i en udsat position, har brug for, at det pædagogiske personale skaber et læringsmiljø, som tilgodeser barnets individuelle betingelser for deltagelse i fællesskabet.</p>	<p>Vi skal være i god dialog med forældrene og være opsøgende på viden omkring barnets hele liv og sociale vilkår.</p> <p>Vi skal sikre trygge og stimulerende læringsmiljøer ud fra hvert enkelt barns perspektiv og behov, herunder med fokus på forudsigelighed, nærværende og anerkendende voksenrelationer.</p> <p>Vi samarbejder med tværfaglige fagpersoner og konsulenter.</p> <p>I løbet af dagen afvikler vi pædagogisk målrettede aktiviteter med de børn, der har brug for særlig tilrettelagt tid med en voksen, enten alene eller i små grupper.</p> <p>Det kan være et barn, som har brug for sproglig indsats, og vi derfor laver dialogisk læsning, regellege med sprogligt fokus osv.</p>

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
Skriv her	<p>Det kan være et barn, som har brug for at øve sig i at læse andres udtryk og behov, at vi benytter "Fri for mobberi", iværksætter små grupper med fokus på at udvikle lege sammen eller vi har et særligt fokus på at sætte ord på andres udtryk, når vi støtter barnet.</p> <p>Det kan også være et barn, hvis forældre er midt i en skilsmisse, og barnet har brug for ekstra nærvær og voksenstøtte i løbet af hele dagen.</p> <p>Vi har uddannede NUSSA-vejledere, som afvikler forløb for børn, der kan drage nytte af dette.</p>

ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ, DER UNDERSTØTTER OVERGANGE I BARNETS LIV

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng i forbindelse med overgange i barnets liv.

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø, så det understøtter overgange i barnets liv?

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p>Forældrene er eksperter på deres eget barn, og vi har den pædagogfaglige indsigt. I den bedste kombination af dette, kan vi berige hinanden og derfor give barnet det bedste institutionsliv.</p> <p>Derfor lægger vi stor vægt på den gode dialog både i hverdagen, og når der er behov for dybere snakke.</p> <p>Det vigtigste er den trygge tilknytning og den glidende overgang, så barnet og familien kan vænne sig lige så stille til det nye – uanset hvilken overgang der er tale om.</p>	<p><u>Fra hjem/dagpleje til vuggestue:</u></p> <p>I det første møde med Elmehøjen er den trygge tilknytning alt afgørende.</p> <p>Sammen med forældrene aftales en indkøring, som passer godt til det enkelte barn og familien, og vi lægger stor vægt på, at barnet får en tryk tilknytning til det faste personale på teamet.</p> <p>Dialogen er i højsæde, og jo bedre vi kommunikerer jo større indsigt og tryghed kan både barn og forældre opnå.</p>

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
Skriv her	<p><u>Fra vuggestue til børnehave:</u> Den glidende overgang er vigtig, og vi starter overgangen i god tid, ca. 1 måned før barnet starter i børnehave. Vuggestuepersonalet besøger børnehaven mere og mere.</p> <p>Vi ser på det enkelte barn og dets forudsætninger og behov. Nogle er hurtigere trygge og klar end andre.</p> <p>Det vigtigste er, at barnet opnår en tryk tilknytning til børnehavegruppens personale, og bliver tryk i de nye rutiner.</p> <p><u>Fra børnehave til skole:</u> Det sidste børnehaveår inden skolestart rykker barnet i storbørnsgruppe. Her arbejdes især med barnets alsidige personlige udvikling og sociale kompetencer.</p> <p>Der bygges videre på alt det, som der har været fokus på i hele børnehavetiden, men i dette sidste år øges arbejdet med selvhjulpethed og mod.</p> <p>Vi besøger skolerne, og vi øger løbende fokus på at tale om alt det, der skal ske.</p> <p>Samarbejdet med forældrene handler nu mere om, at vi sammen klæder børnene på til at mestre eget liv – de skal øve sig, før de kan.</p>

INDDRAGELSE AF LOKALSAMFUNDET

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturtilbud både fra privat og kommunal side • Benytter offentlig transport til Skanderborg og Århus • Benytter lokalområdet – natur, tilbud og faciliteter • Naturbussen ud i Østjylland • Biblioteket, sprogsportet • ønsker om besøg på skoler, samarbejde med plejehjem osv. • Forældreaktivitetsudvalget • idrætsforening, lokale foreninger, borger i lokalsamfundet, hvor vi benytter legepladsen til diverse arrangementer

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
Skriv her	Skriv her

DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv og børns oplevelse af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p>I Elmehøjen skal det enkelte barn møde et samlet læringsmiljø, som understøtter barnets muligheder bedst muligt, for at trives og udvikles.</p> <p>Læringsmiljøet tilpasses løbende efter den aktuelle børnegruppe og de lovmæssige ændringer i krav og retningslinjer. Det kan give anledning til at skabe læringsmiljøer, der tilgodeser et børnemiljø ud fra børneperspektivet og demokratiske læreprocesser.</p> <p><u>Fysisk læringsmiljø:</u> Vores fysiske læringsmiljø udspringer af, at børn, forældre og personale samarbejder for at udnytte potentialet bedst muligt. Vi søger derfor løbende at skabe tidssvarende og børnerelateret indretning både på inde- og udearealet, hvor vi også lader os imødekomme af børnenes idéer.</p> <p>Det fysiske læringsmiljø skal være afkodeligt for barnet, det skal være indbydende og det skal visuelt hjælpe dem på vej i leg og i læring.</p> <p>Det fysiske læringsmiljø skal være differentieret og give mulighed for, at barnet kan søge både store og små rum, stille- og støj, flere materialer og farver.</p>	<p><u>Fysisk Læringsmiljø:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Der skal være små rum og store rum – der skal være kroge og huler, så barnet har mulighed for at være i ro, hvis det er behovet eller i vildere lege i store rum.• Barnet skal kunne afkode et rum og nemt se ”hvad kan jeg her, hvad inviterer dette rum mig til?”• Der skal være visuel understøttelse, som hjælper barnet i at navigere i dagligdagen, i at afkode sammenhænge og som taler til barnets indre refleksioner og forståelser.• Der skal være et tilpasset støjniveau, god temperatur og passende lys, så der er rart at være.• Der skal være en sprogstimulerende tilgang, hvor barnet møder bogstaver, talende og sprogrige voksne og mulighed for at samtale• Der skal være flere farver og materialer• Udendørs skal der være naturens elementer (jord, vand, luft...ikke ild), som barnet kan bruge i sin leg. Der skal være kuperet terræn, og der skal være overskueligt, med voksne i umiddelbar nærhed.

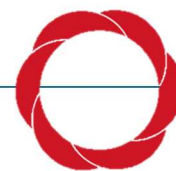
Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p><u>Det æstetiske læringsmiljø:</u> Barnet skal opleve et bredt spekter af æstetiske indtryk og sanselige påvirkninger. Både i rumindretningen, i udemiljøet og i de aktiviteter barnet indgår i, skal det have muligheden for at opleve forskellige materialer, lyde og andre sansemæssige indtryk.</p> <p>Barnet skal have medindflydelse på den æstetik som omgiver dem, og som de indgår i. Personale og forældre skal være undersøgende på, hvad barnet interesserer sig for, hvad de med fordel kunne prøve at deltage i. Barnet skal inddrages i indretningen af rum og aktiviteter.</p> <p><u>Psykisk læringsmiljø:</u> Barnet skal indgå i et psykisk læringsmiljø som er nærværende, anerkendende og varmt. Barnet skal opleve et miljø hvor der er plads til at turde, og til at prøve. Et miljø hvor der er en hånd til hjælp, når der er brug for det, og en guidende voksen til at hjælpe på vej til at lære noget nyt. Hvor der er en voksen klar med en krammer, når man savner sine forældre.</p> <p>Det vi udstråler det smitter, og personale og forældre har ansvaret for, at have en åben og nysgerrig tilgang til alle.</p> <p>Personalet er guidende og er konfliktløsende fremfor konfliktløser. Alt efter alder og behov, lærer barnet løbende redskaber til at lave aftaler i leg, løse konflikter og finde løsninger.</p>	<p><u>Æstetisk læringsmiljø:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle børne-arealer indrettes tilpasset til den aktuelle børnegruppe • Både grupperum og fællesarealer indrettes med "rum i rummet" • Der holdes løbende opryddet og indbydende • Der er piktogrammer og billeder på kasser, skuffer osv. • Der hænges billeder og børnekreationer op i børnehøjde efter læreplanstemaer (disse udskiftes løbende) • Der luftes ud, justeres i lyset • Vi taler sammen, vi råber ikke sammen. Ude under åben himmel kan vi råbe helt op til skyerne. <p><u>Psykisk læringsmiljø:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi skaber positive, anerkendende relationer mellem barn-barn, barn-voksen og voksen-voksen • Vi inviterer børn med ind i demokratiske processer og understøtter børnenes egne demokratiske processer • Vi har fokus på, at alle hører til et fællesskab – alle har en ven • Vi benævner og spejler børns følelser, handlinger, intentioner og initiativer • Vi følger børnenes spor • Vi guider børnene i fællesskabet, ved at justere på egne positioneringer (foran, ved siden af og bagved) • Med det løbende tema "Fri for mobberi" arbejder vi med gensidig respekt og problemløsnings-strategier. • Forældre og personale er ansvarlige for at smitte med smil, varme og nysgerrighed. Grundstemningen hviler på de voksnes skuldre

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse, inden for og på tværs af følgende læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop, sanser og bevægelse
5. Natur, udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

HUSK - at tage udgangspunkt i de 2 pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling, det fælles pædagogiske grundlag og samspillet med de resterende læreplanstemaer.

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p>I Elmehøjen har vi fokus på barnets udviklingsPROCES frem for mål, da ingen børn er ens, og børn ikke skal sammenlignes.</p> <p>Der skal være deltagelsesmuligheder for alle børn, og de læringsmiljøer som vi etablerer, skal være differentierede og inkluderende.</p> <p>Børnene skal have mulighed for at indgå i små og store fællesskaber, som kan understøtte deres relationsdannelse.</p> <p>Børnene skal møde en tryk, forudsigtelig og struktureret dag med kendte og nærværende</p>	<p>I Elmehøjen arbejder vi med gentagelser og forudsigtelighed. Det gør vi ved at dagene har den samme struktur. Vi benytter piktogrammer, vi har faste pladser ved spisning og lur, og vi sørger for at personalet bedst muligt kommer rundt på alle grupper så børnene har en tryk relation til dem.</p> <p>Barnet skal kunne afkode et rum – hvad kan jeg lave her? Der skal være tydeligt hvad rummet indbyder til (læse, motorisk udfoldelse, tegne/spille, rolleleg osv).</p>

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p>voksne. På den måde kan barnet øve sig, prøve nyt og bevæge sig ud i verden, men altid have en sikker favn at vende tilbage til.</p> <p>Det pædagogiske personale er rollemodeller, som har stor betydning for barnets spejling, både hvad angår følelser og krop.</p> <p>Det pædagogiske personale møder barnet, som det er og med nærvær, skaber et indgående kendskab til barnet. På den måde kan personalet skabe de bedste deltagelsesmuligheder for det enkelte barn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Der skal være opdelt rum, så barnet kan søge i små fællesskaber eller alene. • Personalet stiller sig til rådighed. Dvs. at personalet er fordelt, så barnet altid har en voksen i nærheden, som kan hjælpe og støtte, og som barnet kan søge tryghed og hjælp hos. Dette er både udenfor og indenfor. • Personalet sidder ved de forskellige borde og spiser. De fordeler sig i hhv. badeværelse, garderobe og stuen efter måltidet, når vi skal ud. Om morgenen og om eftermiddagen fordeles personalet på stuen, i fællesrum og garderobe –så er vi klar til at modtage/sige farvel, til at fordybe os med de, som har behov for det og til at støtte i leg + foretage os alle de praktiske gøremål. • Vi har fokus på betydningen af adfærdsspejling. Vi benytter bl.a. ”Fri for mobberi” til understøttelse af barnets relationelle udvikling • NUSSA danner grundlag for arbejdet med arraousal regulering. Vi har flere uddannede NUSSA-trænere, som kører gruppeforløb. NMT- tænkningen og NUSSA danner også grundlag for vores måde at møde barnets behov følelsesmæssigt, kognitivt og i basalbehov • Vi har fokus på barnets selvværd (anerkendelse) frem for selvtillid (ros). Barnets rodnet skal være stærkt! Så kan barnet klare at være på tynd is og klare nederlag.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Social udvikling:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

HUSK - at tage udgangspunkt i de 2 pædagogiske mål for temaet Social udvikling, det fælles pædagogiske grundlag og samspillet med de resterende læreplanstemaer.

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p>I Elmehøjen ser vi menneskers forskellighed som en ressource - vi har alle sammen noget at tilbyde i fællesskaberne. Personalet hjælper børnene til at få øje på andres kompetencer og forcer.</p> <p>Vi understøtter børnene i at øve sig, når noget er udfordrende. Personalet tilbyder guidning og hjælp alt efter børnenes behov – ”Vi går enten foran, ved siden af eller bagved”.</p> <p>Børnene skal drage deres egne erfaringer i et trygt miljø med kendte voksne</p> <p>Vi strukturerer en hverdag for børnene, som byder på både små og store fællesskaber, så alle børn tilbydes muligheden for at befinde sig i privilegerede positioner.</p>	<p>Det er vigtigt, at personalet kan skabe deltagelsesmuligheder for børnene, så alle børn kan være med i nogle fællesskaber.</p> <p>Dette kan være gennem inkluderende leg, hvor alle kan være med.</p> <p>Det kan også være, at man deler børnene i mindre grupper, så de kan danne nye relationer mellem hinanden og se hinandens ressourcer og styrker gennem mindre grupper.</p> <p>Vi som voksne er altid rollemodel for børns sociale kompetencer, men børnene øver deres sociale kompetencer mellem hinanden.</p>

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p>Legen er en øvebane, hvor barnet øver sig i at være en del af fællesskabet: at give og modtage udtryk for lyster og behov, at håndtere konflikter og afstemme sig, at aflæse og give udtryk for grænser og signaler.</p> <p>Alle børn skal være en del af et fællesskab og alle skal have trygge relationer til andre børn og til personalet</p>	<p>Personalet skal også udvikle børns sociale kompetencer, hvor børnene kan lære at omgås med andre og være en del af fællesskaber.</p> <p>Dette kan være gennem "Fri for mobberi", hvor børnene øver sig i at udtrykke sine egne følelser og aflæse andres følelser.</p> <p>Gennem Nussa kan børnene øve sig i at regulere deres arousalniveau.</p>

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

HUSK - at tage udgangspunkt i de 2 pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog, det fælles pædagogiske grundlag og samspillet med de resterende læreplanstemaer.

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p>I Elmehøjen har vi fokus på vigtigheden af at skabe sproglige understøttende læringsmiljøer over hele dagen.</p> <p>Børnene skal indgå i et alders-tilpasset sprogrigt miljø både verbalt og visuelt.</p> <p>Personalet er sproglige rollemodeller, såvel verbalt som kropsligt. Vi hjælper børnene med at sætte ord på og stiller os til rådighed for børnenes behov for spejling – ”krop imiterer krop, sprog imiterer sprog”.</p> <p>Børnene skal møde personale, som hjælper med at sætte ord på egne og andres hensigter, mimik og følelser.</p>	<ul style="list-style-type: none">• I Elmehøjen understøtter vi børnenes sprog med de fysiske børnemiljøer.• Vi sætter ord på de ting, vi laver i de daglige rutiner.• Laver pædagogiske aktiviteter som f.eks. dialogisk læsning, hit med lyden osv.• Vi understøtter børnenes relationsdannelse, så de har mulighed for både at spejle sig samt blive udfordret rent sprogligt.• Visuel understøttelse.• De 5 turtagninger.

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
	<ul style="list-style-type: none"> • Vi bruger meget tydelig mimik, kropssprog samt aflæser børnene, vi kommunikerer med. (tegn til tale). Måske starte op med babytegn? Det er vigtigt at gå ned i børnehøjde, når vi snakker med børn. • Tematisk sprogarbejde og de 5 turtagninger er vigtigt samt at lege med sproget. Visuel understøttelse. De 10 understøttende sprogstrategier. • Tegn til Tale, visuel understøttelse, fysisk læringsmiljø, ”Fri for mobberi”, Literacy som omhandler alt, der har med tal og bogstaver at gøre, men også det talte sprog. Være opmærksomme på Literacy i det fysiske sprogmiljø. • Lave tematisk sprogarbejde ved at have et tema over noget tid, hvor man oplever et ord på flere forskellige måder (se, røre, lytte osv.) • Sørge for at tilrettelægge sprogstimulerende aktiviteter i mindre grupper. • Lave klare aftaler omkring handleplaner og evaluering. Der er 1 person, der er hovedansvarlig for at aftalerne omkring et barn bliver overholdt, men alle har et medansvar. • Vi går ind og iagttager og observerer børnenes leg. (Relationskemaer som omhandler barn- barn relationen).

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

HUSK - at tage udgangspunkt i de 2 pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse, det fælles pædagogiske grundlag og samspillet med de resterende læreplanstemaer.

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p>Vi skal give børnene mulighed for at eksperimentere og for at mærke sig selv i forskellige sammenhænge.</p> <p>I motoriske aktiviteter, når de får udfordret sanseapparatet og i samspil med få og med flere.</p> <p>Vi skal gå foran børnene, så børnene kan spejle sig i os. Vi skal prøve og turde, så barnet kan kigge på os og få lyst til at prøve.</p> <p>Kroppen og mimikken siger mindst lige så meget som ord.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vokseninitierede aktiviteter tilpasses det enkelte barn og gruppen, og bliver løbende ændret, og inviterer børnene ind i nye muligheder. • De fysiske rum både ude og inde kan bruges på mange måder. • Barnet øver sig i at mestre, og når rammerne er overskuelige og inviterende, hjælper det barnet; et overskueligt garderoberum giver mulighed for barnet. •

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p>Vi sørger for, at der er fysiske læringsmiljøer, som giver muligheder, og sproglige miljøer kvalificerer de øvebaner, det enkelte barn har.</p> <p>Børnene øver sig og sanser hele dagen, og vi skal sørge for at give dem rammer at øve sig i. Dette både når de tager tøj på, vasker fingre, spiser, kravler op og ned ad stolen osv., men også i leg på legepladsen, går ture i ukendt område og i voksenstyrede aktiviteter.</p> <p>Barnet møder mange ting for første gang, og det kræver meget af et lille barn at finde sig tilpas og tryk i både nye sansninger og i at øve sig på noget nyt.</p> <p>Personalet er rollemodeller og skal vise vejen. Børnene spejler sig både i børn og voksne, og hvis vi viser "det er trygt og godt", så vil der banes en vej for barnet at gå på.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • En struktureret aktivitet med tydelig sproglig guidning, hjælper barnet til at turde. • Personalet er rollemodeller. Hvis barnet skal forsøge at trille ned ad en bakke, men er usikker, kan det skabe følge-lyst at den voksne gør det først. • Når barnet rører ved mudder, vand, går med bare tæer i græsset, slår en koldbøtte, aer hesten, lægger sig på jorden og lytter til fuglene, så er den voksne rollemodel og skal gå forrest – Hvis den voksne tør, så er det sikkert ikke farligt.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

HUSK - at tage udgangspunkt i de 2 pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science, det fælles pædagogiske grundlag og samspillet med de resterende læreplanstemaer.

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p>I Elmehøjen ser vi naturen som et læringsrum, hvor børnene har mulighed for at gøre sig erfaringer med og udvikle forståelse for sammenhænge i naturen.</p> <p>Vi inddrager naturen, så børnene kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturens elementer både på eget initiativ og i voksenstyrede aktiviteter.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vi er ude hver dag, tilpasset årstiden og barnets alder. • Personalet skaber rum for, at børnene kan udforske uderummet på egen hånd, med en voksen i tryk afstand. Dette både i kendte og i ukendte omgivelser. • Barnet oplever naturens elementer (jord, vand, luft (ikke så meget ild)). Barnet får mulighed for at sanse elementerne og udforske dem.

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p>Vi inddrager oplevelser, som giver børnene mulighed for at opnå viden om bæredygtighed, så de fra start får mulighed for at se sammenhængen mellem mennesker, samfund og natur.</p> <p>Uderummet kan noget – og inderummet kan noget andet.</p> <p>Vi benytter begge dele over hele dagen og vurderer, hvilket læringsmiljø, som egner sig bedst til den aktuelle børnegruppe og den givne aktivitet.</p> <p>Alle børn skal aktivt opleve, sanse og udforske uderummet alt efter alder, behov og kompetencer.</p> <p>Personalet skal være rollemodeller, som er nysgerrige på naturen og vores omgivelser.</p> <p>Personalet er aktivt opsøgende på børnenes interesser og initiativer, og personalet går forrest som igangsættere på at undersøge og udforske uderummets muligheder.</p> <p>Vi vil invitere forældrene ind i udvalgte aktiviteter i uderummet, både på hverdage og til Elmehøjens traditioner så som høstuge, sommerfest, bedsteforældredage osv.</p>	<p>Hvad laver vi derude? Et udpluk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ugentlig bånddag hvor frokosten tilberedes • 9 uger årligt benytter vi dagtilbuddets Naturbus og besøger den østjyske natur • Vi har et akvarie i fællesrummet, som børnene kan deltage i pasningen af • Vi har en Sneglegård, som storbørnsgruppen passer, vander, fodrer osv. • Vi har et årligt tilbagevendende høsttema, hvor vi finder ting i naturen, vi sylter, laver most og meget mere • Om foråret finder vi haletudser og har dem i et akvarie hvor vi kan følge deres udvikling, inden de igen sættes ud • Vi deltager i årlige naturvejleder forløb • Vi har temauger med fokus på aktuel årstid

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab:

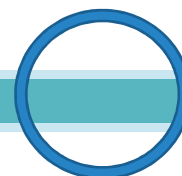
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

HUSK - at tage udgangspunkt i de 2 pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab, det fælles pædagogiske grundlag og samspillet med de resterende læreplanstemaer.

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p>I Elmehøjen vil vi skabe et børnemiljø, hvor børnene præsenteres for forskellige kulturelle og æstetiske udtryksformer.</p> <p>Børnene skal præsenteres for andre kulturer og udtryksformer, for at understøtte deres mulighed for at udvikle egne udtryksformer.</p> <p>Børnene skal præsenteres for forskelligartede kulturer gennem teater, sprog, film, musik, bøger, mad, aktiviteter, udflugter.</p> <p>På den måde skal de understøttes i at blive nysgerrige og tolerante mennesker.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Vi skaber differentierede læringsmiljøer, hvor alle børn får mulighed for at stifte bekendtskab med forskellige udtryksformer, kulturelt betingede traditioner og begivenheder.• Børnene er medbestemmende i mange af de aktiviteter vi sætter op for dem.

Korte retningsgivende refleksioner	Eksempler
<p>Børnene skal have mulighed for at eksperimentere med kunst, kultur og leg, så de kan omsætte indtryk til udtryk.</p> <p>Personale og forældre er rollemodeller, som børnene kan spejle sig i</p> <p>Vi understøtter børnene i at øve sig og tilbyder guidning og hjælp alt efter børnenes behov – "Vi går enten foran, ved siden af eller bagved". Børnene skal drage deres egne erfaringer i et trykt miljø med kendte voksne.</p> <p>Både i det interne samarbejde og i samarbejde med forældre, vil vi være nysgerrige på hinandens kulturelt betingede normer og værdier.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Måltiderne er et vigtigt kulturfællesskab som vi vægter højt. Det er lige fra smør-selv, hvor barnet er deltagende i at sammensætte og lave sin rugbrødsud fra et fad med forskelligt pålæg. Til diverse varme retter inspireret med mangfoldige forskelligheder. • Igennem året har vi forskellige traditionsrige kulturelle arrangementer, som binder sig op på årstider, kulturtraditioner og begivenheder • Vi forsøger at skabe en atmosfære, hvor der er plads til madmod, og til at smage nyt og blive mæt. • Børnene lærer at vaske hænder hver gang, vi kommer ind udefra, før vi spiser og efter toiletbesøg. • Vi fejrer børnenes fødselsdag og giver dem en fællesskabsfølelse i at være sammen. • I de æstetiske udtryk bruger vi forskellige materialer, vi tegner og maler, synger og spiller musik, danser, dramatiserer historier, læser bøger, bager, klipper og klistrer, leger med sand og mudder, bruger pensler, lærreder, saks, perler og meget mere. • Vi besøger forskellige kulturelle tilbud som teater, bibliotek, biograf mm.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det pædagogiske arbejde. I skal beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering. KVALID og handlingslæringscirklen er fundamentet for evalueringskulturen i Hørning Dagtilbud. I skal derfor beskrive, hvordan I arbejder med disse. I skal også beskrive om og hvordan I arbejder med andre metoder, arbejder undersøgende med et særligt fokus eller lignende. I skal herudover skrive hvor ofte og i hvilke fora, I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis.

Beskrivelse af hvordan vi etablerer en evalueringskultur i hverdagen

For at kunne evaluere skal vi indsamle data. Data skal indgå i vores drøftelser, så vi kan nuancere, afkræfte eller bekræfte vores og forældrenes oplevelse af barnets kompetencer og udfordringer. Det processuelle mål er dels en opkvalificering af den kollegiale sparring og af den data, vi evaluerer ud fra dels forsat at udvikle fagligheden i Elmehøjen.

I Elmehøjen arbejder vi med følgende:

- Tilsynsmaterialet KVALID danner rammen for de observationer vi laver på hinandens praksis. Disse indgår som en del af vores aktionslærings-tilgang. I den forbindelse er der igangsat en proces for 2022+2023, hvor der vil være stort fokus på at understøtte og udvikle den pædagogiske praksis ved at vi tør være nysgerrige på hinanden. Det gør vi ved at lave observationer, fremlægge, give feedback og ligge egne faglige udviklingsspor.
- "Hjernen og Hjertet" danner ramme for de lovpligtige sprogvurderinger. Derudfra igangsættes nødvendige tiltag for det enkelte barn og dets sproglige udvikling.
- Hvis vi oplever at et barn har behov for en særlig fokuseret indsats, laves der en handleplan for den pædagogiske indsats. I samarbejde med barnets forældre, har vi løbende drøftelser om behovet for justeringer og tiltag.
- Vi kan benytte DPU (dansk pædagogisk udviklingsbeskrivelse), hvis der opleves behov for at kortlægge et barns kompetencer og udfordringer. Denne er oftest i forbindelse med indstilling til PLC.
- Vi skal øve os i at filme og analysere videoklip af praksis.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I f.eks. kort beskrive, hvordan I vil bringe jeres løbende evalueringer i spil i forhold til den samlede evaluering af læreplanen.

Beskrivelse af hvordan vi evaluerer den pædagogiske læreplan

Den ny dialogmodel

"Den ny dialogmodel" er den som PPR benytter i drøftelserne om børn på netværksmøder. Den vil spille en stor rolle i systematiseringen af de faglige drøftelser i personalegruppen – på ovennævnte møder og i samtaler med forældre.

Denne model er ydermere tiltænkt at skulle blive et godt værktøj til det enkelte team, i faglige drøftelser.

Evalueringerne foregår på følgende møder:

- "Pædagogisk udviklingsmøde" hver 8. uge
- Teammøder, afdelingsmøder, vuggestuemøder, børnehavemøder
- Der er mulighed for at lave supervisionsforløb med pædagogisk konsulent fra PPR
- PLC indstillinger og samarbejde med PPR